

Grund- og nærhedsnotat vedrørende Kommissionens forslag til EU's egne indtægter

25. maj 2018
F7/MJG

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde d. 2. maj 2018 sit forslag til ordningen for EU's egne indtægter i relation til EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027, der blandt andet indeholder forslag om en udfasning af rabatsystemet og nye indtægtskilder.

Kommissionens forslag vedrørende indtægtsiden af den flerårige finansielle ramme omfatter følgende elementer:

- Forslag til Rådets forordning om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter, KOM(2018) 325.
- Forslag til Rådets forordning om metoderne og proceduren for overdragelse af de egne indtægter baseret på det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag, på Den Europæiske Unions emissionshandelsystem og på plastemballageaffald, der ikke er genanvendt, og om foranstaltningerne for at opfylde likviditetskrav, KOM(2018) 326.
- Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltninger til ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter, KOM(2018) 327.
- Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1553/89 om den endelige ordning for ensartet opkrævning af egne indtægter hidrørende fra merværdiafgiften, KOM(2018) 328.
- Ledsagende arbejdsrapport: "Financing the EU budget: report on the operation of the own resources system", SWD(2018) 172 (dansk sprogversion foreligger ikke)

2. Baggrund

Det fremgår af artikel 311 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at EU's budget med forbehold for andre indtægter fuldt ud finansieres af egne indtægter, samt at Rådet efter høring af Europa-Parlamentet med enstemmighed fastlægger bestemmelser vedrørende ordningen for Unionens egne indtægter. Det fremgår også, at der inden for denne ramme kan indføres nye kategorier af egne indtægter, og at en eksisterende kategori kan ophæves.

Endvidere følger det af artikel 312 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at formålet med den flerårige finansielle ramme er at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter inden for rammerne af de egne indtægter.

Kommissionen har endnu ikke fremlagt nærmere beregnings- og forvaltningsmæssige forudsætninger vedrørende nye indtægtskilder. Først når disse foreligger, vil der kunne skabes klarhed over alle relevante aspekter af Kommissionens forslag vedrørende indtægtsiden.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 indeholder følgende forslag vedrørende indtægtsiden:

- En reduktion i den andel af traditionelle egne indtægter, som landene må beholde som administrationsbidrag.
- En forenkling af de momsbaseede egne indtægter.
- Tre nye indtægtskilder: 1) en andel af indtægterne fra et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, 2) en andel af auktionsindtægterne fra EU's emissionshandelssystem, og 3) et bidrag beregnet på grundlag af mængden af ikke-genanvendt plastemballageaffald.
- En fastsættelse af et princip om, at fremtidige indtægter, der følger direkte af EU-politikker, tilgår EU-budgettet.
- En udfasning af korrektioner (rabatter).
- En forhøjelse af loftet for egne indtægter.

Reduktion af administrationsbidraget ved opkrævning af egne indtægter

Kommissionen foreslår at reducere den andel af de traditionelle egne indtægter, herunder især told, som medlemslandene må beholde i administrationsbidrag, fra 20 pct. til 10 pct. Forslaget begrundes i et ønske om at eliminere den budgetmæssige fordel til visse medlemslande som følger af, at deres reelle administrationsomkostninger er væsentligt lavere. Forslaget begrundes med, at der er tale om en tilbagevenden til situationen fra før 2000.

En forenkling af opgørelsen af momsindtægter

Under den gældende ordning for momsindtægter er alle medlemsstaternes afgiftsgrundlag harmoniseret i overensstemmelse med EU-reglerne. Dette kræver en lang række korrektioner og beregning af en vægtet gennemsnitsmomsats. Momsgrundlaget udjævnes derefter, således at det højst udgør 50 pct. af BNI-grundlaget for at korrigere de regressive aspekter af de momsbaseede egne indtægter. Endelig opkræves der en ensartet bidragssats på 0,3 pct. af hver medlemsstats harmoniserede momsgrundlag, med undtagelse af Tyskland, Nederlandene og Sverige, hvis bidragssats er reduceret.

Kommissionen foreslår, at den gældende ordning forenkles således, at alle medlemsstaters afgiftsgrundlag baseres på de samlede nettoindtægter fra den moms, som medlemsstaten samme år har opkrævet i forbindelse med momsplichtige transaktioner. Dette momsgrundlag korrigeres herefter med en tværgående faktor på 45 pct. samt den respektive medlemsstats normalsats for moms. Endelig opkræves der en ensartet bidragssats på 1 pct. af det normalsatsberegnete grundlag.

Kommissionen angiver i forslaget, at reformen er en reaktion på Europa-Parlamentets og Den Europæiske Revisionsrets opfordring til at knytte en tættere forbindelse mellem egne indtægter og det faktiske momsgrundlag samt forenkle beregningerne betydeligt. Reformen følger de henstillinger, der er foreslået af Gruppen på Højt Plan vedrørende Egne Indtægter, som offentliggjorde sin endelige rapport i december 2016.

Nye egne indtægtskilder

Kommissionen foreslår, at der indføres tre nye kategorier af egne indtægter baseret på hhv. et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, EU's emissionshandelssystem, samt plastemballageaffald. Forslagets formål angives at være at der indføres egne indtægter, som er knyttet til EU-politikker, navnlig klimaforandringer, miljøpolitikken, plaststrategien, den cirkulære økonomi og det indre marked. Kommissionen skønner, at de nye egne indtægtskilder i gennemsnit vil kunne dække ca. 12 pct. af budgetudgifterne i perioden 2021-2027, og alt andet lige reducere medlemsstaternes BNI-baserede bidrag tilsvarende.

Kommissionen foreslår, at der opkræves en bidragssats på 3 pct. af et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag når et sådan er blevet vedtaget i overensstemmelse med Kommissionens forslag fra 2016 (KOM(2016) 685). Skattegrundlaget er baseret på virksomhedernes overskud på nationalt plan og skønnes af Kommissionen at kunne bidrage med gennemsnitligt ca. 12 mia. euro om året ved den foreslåede bidragssats. Kommissionen angiver, at egne indtægter baseret på selskabsskat kan retfærdiggøres i og med, at de multinationale selskaber nyder godt af det indre markeds frihedsrettigheder.

Kommissionen foreslår ligeledes, at der indføres et bidrag til EU-budgettet i form af egne indtægter baseret på EU's emissionshandelssystem. Dette vil indebære, at en andel på 20 pct. af visse af indtægterne fra de samlede kvoter, der er til rådighed til auktionering, vil blive tildelt EU-budgettet. Emissionshandelssystemets kvoter til luftfarten indgår i beregningsgrundlaget. Kommissionen skønner, at de gennemsnitlige årlige indtægter kommer til at ligge i størrelsesordenen 1,2-3,0 mia. euro afhængigt af markedsprisen for kvoter i EU's emissionshandelssystem og den årlige auktionsmængde.

Kommissionen foreslår endelig, at der indføres et bidrag på 0,80 euro/kg fra de enkelte medlemsstater baseret på den mængde ikke-genanvendt plastemballageaffald, der genereres i hver enkelt medlemsstat. Der tages udgangspunkt i de statistiske data, der skal indberettes til Eurostat hvert år. I forslaget refererer Kommissionen EU-strategi for plast i en cirkulær økonomi af 18. januar 2018, der skal bidrage til at tackle de miljømæssige problemer, navnlig ved at forbedre det økonomiske aspekt af genanvendelse og reducere udledningen af plastaffald i miljøet. Kommissionen skønner, at bidraget vil kunne indbringe ca. 7 mia. euro om året.

Princip om at fremtidige indtægter fra EU tilgår EU-budgettet

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et princip om at fremtidige indtægter, der genereres som en direkte følge af gennemførelsen af EU's politikker og håndhævelsen af fælles EU-regler, automatisk tilgår EU-budgettet. Det gælder således indtægter, der ikke følger af Rådets afgørelse om egne indtægter eller om skatteharmonisering. Kommissionen angiver som eksempel indtægter, der genereres gennem EU-systemet vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS). Ifølge Kommissionens forslag herom (KOM(2016) 731) skal de gebyrer, som besøgende til Schengenområdet fra tredjelande skal betale, udgøre formålsbestemte egne indtægter.

Formålsbestemte egne indtægter giver mulighed for at disponere tilsvarende udgifter udover de bevilligede budgetposter. Formålsbestemte indtægter påvirker ligeledes ikke overholdelsen af loftet for egne indtægter da de ikke tilgår budgettet på bekostning af de nationale budgetter. Modsat formålsbestemte indtægter vil almindelige indtægter, herunder fx bøder eller morarenter, føre til en reduktion af de BNI-baserede nationale bidrag.

Udfasning af korrektioner

Elementerne i det nuværende rabatsystem er følgende:

- En tidsubegrænset rabat til Storbritannien
- Tyskland, Østrig, Sverige og Nederlandenes tidsubegrænsede rabat på betalingen til Storbritanniens rabat.
- Tyskland, Østrig, Sverige og Nederlandenes rabat på deres moms-bidrag til EU's budget i perioden 2014-2020.
- Et fast rabatbeløb til Nederlandene, Sverige og Danmark i perioden 2014-2020 og til Østrig i perioden 2014-2016.

Med Storbritanniens meddelelse om udtræden af EU står alle rabatter til at udløbe med den indeværende MFF-periode. Kommissionens forslag for perioden 2021-2027 indeholder rabatter til alle de nuværende rabatlande, dvs. Tyskland, Nederlandene, Sverige, Østrig og Danmark. Rabatterne foreslås som faste reduktioner i landenes BNI-bidrag, der gradvist udfases frem mod 2025, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
MFF-forslagets rabatter, 2021-2027

Mio. euro, 2018-priser	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027
Danmark	118	94	71	47	24	-	-	354
Nederlandene	1.259	1.007	755	503	252	-	-	3.776
Sverige	578	462	347	231	116	-	-	1.734
Tyskland	2.799	2.280	1.679	1.119	560	-	-	8.437
Østrig	110	88	66	44	22	-	-	330

Kilde: KOM(2018) 325

Forslaget om at udfase korrektioner begrundes af Kommissionen med, at EU-budgettet med indførelsen af en bred vifte af egne indtægter og nye udgiftsprioriteter alt i alt vil være til gavn for alle medlemsstater på en retfærdig måde uden at opretholde en forældet og kompleks korrektionsordning. For at undgå en pludselig og betydelig forhøjelse af bidragene fra de medlemsstater, der har været tildelt korrektioner, foreslås der imidlertid faste reduktioner af deres BNI-baserede bidrag, som vil blive udfaset gradvist indtil 2025. Kommissionen angiver, at udgangspunktet for fastsættelsen af de faste reduktioner er summen af de korrektioner, der er indrømmet de fem medlemsstater i 2020.

Det bemærkes, at der er tale om bruttorabatter, hvilket indebærer, at rabatmodtagerne skal bidrage til finansieringen af rabatterne. Nettorabatterne er således lavere end beløbene angivet i tabel 1.

Forhøjelse af loftet for egne indtægter

Indtægtsloftet udgør den øvre grænse for de årlige bidrag til EU's egne indtægter. Udover betalingsbehovene i den flerårige finansielle ramme skal de budgetmidler, der er nødvendige for at dække finansielle forpligtelser i forbindelse med lån eller finansielle faciliteter, der er garanteret under EU-budgettet, forblive under dette loft. Indtægtsloftet er i dag fastsat til 1,29 pct. af EU's BNI for forpligtelser og 1,23 pct. af EU's BNI i betalinger. Kommissionen foreslår med henvisning til stigende brug af finansielle instrumenter, Storbritanniens udtræden af EU samt integreringen af Den Europæiske Udviklingsfond i EU-budgettet, at loftet for egne indtægter hævet til 1,35 pct. af EU's BNI til forpligtelser og 1,29 pct. til betalinger.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har umiddelbart efter forslaget offentliggørelse udsendt en pressemeddelelse, hvori der bl.a. henvises til Europa-Parlamentets beslutning af 14. marts om "*Den næste FFR: forberedelse af Parlamentets holdning til den flerårige finansielle ramme efter 2020*", hvor Europa-Parlamentets holdning til den flerårige finansielle ramme tilkendegives. Beslutningen blev truffet forud for offentliggørelsen af Kommissionens forslag.

I pressemeddelelsen mindres endvidere om, at Europa-Parlamentet skal godkende det endelige forslag samt at et flertal af de politiske grupper anser forslagene til den flerårige finansielle ramme hhv. EU's egne indtægter som værende sammenhængende.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om forslag i relation til EU's flerårige finansielle ramme, kan det kun behandles på EU-niveau. Nærhedsprincippet vurderes derfor overholdt.

6. Gældende dansk ret

En udmøntning af den flerårige finansielle ramme i form af EU's årlige budgetter vil resultere i et dansk bidrag til EU's budget, som skal opføres på de årlige forslag til finanslov.

Folketinget skal meddele sit samtykke til Danmarks godkendelse af Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter.

7. Konsekvenser

EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 vil være forbundet med væsentlige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. De nærmere specifikke konsekvenser vil afhænge af den endelige aftale for den flerårige finansielle ramme, herunder det overordnede udgiftsniveau, samt EU's egne indtægter, herunder rabatter og evt. nye indtægtskilder. Da der endnu udestår en længere proces med Kommissionen

om en nærmere afklaring af forslagets indhold, kan konsekvenserne for det danske bruttobidrag endnu ikke fastslås.

8. Høring.

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen præsenterede på mødet i Rådet (almindelige anliggende) den 14. maj sit forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Præsentationen fulgtes ikke af egentlige drøftelser, idet medlemsstaterne overordnet positionerede sig med udgangspunkt velkendte synspunkter vedrørende EU's flerårige budgetramme.

De nuværende rabatmodtagerlande har i varierende grad udtalt deres skepsis over for Kommissionens forslag til en udfasning af de nuværende rabatter, herunder med henvisning til at udgiftsrammerne foreslås forhøjet og Storbritanniens EU-bidrag bortfalder. Omvendt forventes en række ikke-rabatmodtagerlande at være imod en fortsættelse af rabatter, særligt med henvisning til udløbet af den betydelige britiske rabat som følge af Storbritanniens udtræden af EU.

På spørgsmålet om indførelse af nye egne indtægter til EU's budget har medlemsstaternes tilkendegivelser været mere spredte. En række lande har udtrykt generel skepsis mod indførelsen af en eller flere af de nye indtægtskilder, herunder med henvisning til de potentielle udfordringer ved at justere den nuværende balance i byrdefordelingen landene imellem. Enkelte større lande har imidlertid offentligt tilkendegivet principiel støtte til indførelsen af nye egne indtægter samt varierende grad af støtte til de enkelte forslag. Skillelinjen mellem modstandere og fortalere for de enkelte indtægtskilder må ventes at blive klarere i takt med, at konsekvenserne for de enkelte landes EU-bidrag kan opgøres.

I lyset af at beslutninger vedrørende indtægtssiden skal træffes ved enstemmighed, vurderes det ikke umiddelbart sandsynligt, at Kommissionens forslag vil kunne vedtages i den foreslåede form.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens holdning, at EU's indtægtssystem skal være efficient, transparent og frem for alt fair. Indtægtssystemet skal være karakteriseret ved, at medlemsstaternes finansieringsbyrde er proportional og passende. Regeringen vil ikke kunne acceptere en uforholdsmæssig stor stigning i det danske EU-bidrag i den kommende MFF.

Regeringen finder det endvidere afgørende at fastholde medlemslandenes eneret til skatteopkrævning. Nye indtægtskilder må således ikke få karakter af en EU-skat.

Fra dansk side vil man under disse forudsætninger gerne drøfte reformer af indtægtssystemet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.